

FOKUS

FORUM FOR KVINNER OG
UTVIKLINGSSPØRSMÅL

Årsrapport 2020

FOKUS - FORUM FOR
KVINNER OG UTVIKLINGSSPØRSMÅL

2020 - et spesielt år!

Noe av det FOKUS gjorde i 2020:

Utarbeidet egen plan for arbeidet på Covid-19.

Tilpasset medlemsarrangement til digitale plattformer.

Utviklet programarbeidet i Sør i lys av pandemien.

Opprettet egen ressurside på web knyttet til kjønnsperspektiv på Covid-19.

Søkt ny 5-årig informasjonsavtale med Norad.

Gjennomført 10 års jubileet for Sikkerhetsresolusjon 1325, Kvinner, Fred og Sikkerhet.

Fulgt opp arbeidet med oppfølging Beijing + 25.

Økte antall besøkende på nettsiden fra 28.000 til 65.304.

Gjennomførte kampanjer på sosiale medier med en total rekkevidde på 228.182.

Lanserte SheDil.

Utarbeidet ny strategi for antikorrupsjonsarbeidet.

Løftet kjønnsperspektiv av pandemien i debatter, innlegg og i media.

Resultatene fra program:

Reduserte omfanget av vold mot kvinner og jenter ved å gi 33 435 personer og 700 offentlige ansatte opplæring i hvordan man kan stoppe vold mot kvinner og jenter. Sørget for at 170 kvinner og jenter utsatt for vold under pandemien, fikk tilgang til helsetjenester og rettshjelp.

Styrket kvinners og jenters seksuelle og reproduktive helse og rettigheter ved å gi mer enn 6400 kvinner og jenter tilgang til trygg abort, grunnleggende helsetjenester og rettshjelp.

Forbedret kvinners økonomiske rettigheter og deltakelse i lovverk, arbeidsliv og i næringsetableringer ved å øke inntekten til 383 marginaliserte kvinner med 25% i både Etiopia og Uganda siden 2019. Etablert 52 bedrifter eid av kvinner siden 2019.

Styrket kvinners deltakelse og innflytelse i fredsbygging i Colombia og Sør-Sudan ved å øke kunnskapen om kvinner, fred og sikkerhet og implementeringen av sikkerhetsrådsresolusjon 1325. Sørget for at 80 kvinner (deriblant tidligere FARC-soldater) utsatt for seksuell vold i konflikt har fått rettshjelp og en helhetlig oppfølging og kompensasjon av staten.

FOKUS har dokumentert og respondert på konsekvensene pandemien har hatt for jenter og kvinner i alle våre programland. Herunder gjennomført åtte kartleggingsstudier av kvinners og jenters situasjon i fem land og gitt nødvendige tjenester til 5456 marginaliserte kvinner og jenter.

Vår visjon

Et samfunn basert på likestilling og likeverd, der kvinners menneskerettigheter respekteres og beskyttes, og alle kan delta på lik linje uavhengig av kjønn.

Innhold:

HVA ER FOKUS?	4	TEMATISKE PRIORITERINGER	7	FOKUS SOM EN FAGLIG STERK & BÆREKRAFTIG ORGANISASJON	11
Hvorfor er FOKUS viktig?	4	Å redusere omfanget av vold mot kvinner og jenter	8	Økt FOKUS-involvering av og aktivitet i medlemsorganisasjonene	12
2020 SNAPSHOT	6	Å styrke kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter	8	FNs Kvinnekomisjon og iFOKUS	14
		Å beskytte kvinners økonomiske rettigheter og deltakelse i lovverk, arbeidsliv og i næringsetableringer	9	Økt faglig og politisk gjennomslag	15
		Å arbeide for at det tas større hensyn til kvinner i alle faser av kriser og konflikter	10	16-dagerskampanjen og Mai Med Mening	16
				Økte inntekter til egenandel	17
				FOKUS: en god arbeidsplass	18
				Styrets beretning	19
				Oversikt medlemmer 2020	24
				Oversikt styre og sekretariat 2020	25

Hva er FOKUS?

FOKUS, Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål, er et kompetanse- og ressurscenter som gjennom utviklingssamarbeid og pådriverarbeid søker å styrke det internasjonale engasjementet og innsatsen for kvinners menneskerettigheter og samfunnsdeltakelse.

FOKUS visjon er et samfunn basert på likestilling og likeverd, der kvinners menneskerettigheter respekteres og beskyttes, og alle kan delta på lik linje uavhengig av kjønn. Målgruppe er kvinner og jenter som ikke får realisert sine rettigheter og muligheter på grunn av diskriminering, undertrykking og fattigdom.

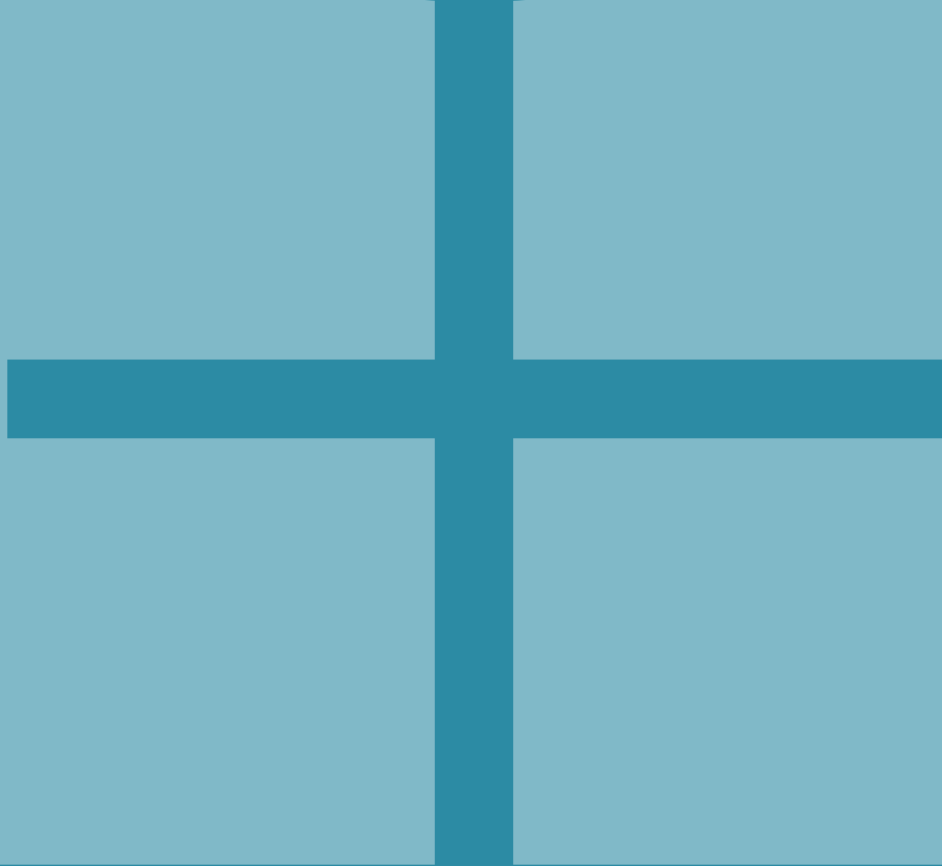
Paraplyorganisasjonen ble stiftet i 1995, og består i dag av en rekke ulike kvinneorganisasjoner i Norge. FOKUS fikk i 2020 økonomisk støtte fra Norad, Kulturdepartementet, Grieg Foundation, Norges Juristforbund og Fagforbundet. FOKUS har et styre og sekretariat i Norge, og landkontor i Colombia.

FOKUS har samarbeidsavtale med UN Women. Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsesse Mette-Marit er beskytter for FOKUS.

Hvorfor er FOKUS viktig?

Bærekraftsmålene identifiserer likestilling mellom kvinner og menn som et mål i seg selv, men også som en forutsetning for å realisere agendaen. FOKUS er den eneste organisasjonen i Norge som utelukkende arbeider internasjonalt for kvinners rettigheter og likestilling i samarbeid med kvinneorganisasjoner.

Gjennom gjensidig læring mellom og på tvers av partnerorganisasjoner ønsker FOKUS å bidra til en sterkere og mer effektiv bevegelse for kvinners rettigheter og likestilling. Dette er nødvendig i en situasjon der grunnleggende rettigheter for kvinner, spesielt seksuelle og reproduktive rettigheter og handlingsrommet for sivilt samfunn, er under press og er ytterligere under press med Covid-19 som har rammet likestilling på en måte få kunne ane.

2020 Snapshot:

FOKUS, Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål, er en paraplyorganisasjon for over 48 kvinneorganisasjoner som har som formål å være et kompetanse- og ressurscenter som skal styrke det internasjonale engasjementet og innsatsen for kvinners menneskerettigheter og samfunnsdeltakelse. FOKUS' strategi 2017-2021 slår fast at alt arbeid skal bygge opp under Agenda 2030 og bærekraftsmålene.

FOKUS har fire satsningsområder for sitt arbeid i strategiperioden:

1. Å redusere omfanget av vold mot kvinner og jenter
2. Å styrke kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter
3. Å beskytte kvinners økonomiske rettigheter og deltakelse i lovverk, arbeidsliv og i næringsetableringer.
4. Å arbeide for at det tas større hensyn til kvinner i alle faser av kriser og konflikter

Disse er førende for alt FOKUS' arbeid.

Målgruppen for FOKUS' virksomhet er kvinner og jenter som ikke får realisert sine rettigheter og muligheter på grunn av diskriminering, fattigdom og undertrykkelse.

En sentral strategi for å oppnå FOKUS overordnede mål er dedikert arbeid for å sikre at medlemsorganisasjonene sprer kunnskap og engasjement om globale kvinne- og likestillingsspørsmål i egne rekker, ettersom organisasjonenes medlemsmasse består av opp mot 500.000 personer.

Alle arrangementene FOKUS enten arrangerte selv eller i samarbeid med andre, ble stort sett gjennomført på digitale plattformer. FOKUS oppnådde totalt 773 deltakere på arrangement og kurs. Noe av grunnen til dette er at ved å bruke digitale medier, økte muligheten for å ha deltakere fra hele landet og gjorde det enklere å delta enn ved fysisk oppmøte.

Som risikofaktor gjennom 2020 var Covid-19 og restriksjonene pandemien medførte, det som på ulike måter preget virksomheten.

Resultatene som oppgis i rapporten er i henhold til Virksomhetsplan 2020, med mindre annet er oppgitt.

FOKUS har samarbeidspartnere i:

Colombia, Etiopia, Guatemala, Kenya, Tanzania, Sør-Sudan og Uganda.

TEMATISKE PRIORITERINGER

Kvinner rett til å bestemme over egen kropp

Kvinner økonomiske rettigheter og deltakelse

Kvinner i konflikt og kriser

Kvinneres rett til å bestemme over egen kropp

Mål for strategiperioden: Reduksjon i omfanget av vold mot kvinner. Kvinneres seksuelle og reproduktive helse og rettigheter (SRHR) er styrket.

Dette oppnådde FOKUS i 2020

- I Colombia, Tanzania, Guatemala, Uganda og Kenya har mer enn 6400 kvinner og jenter fått **tilgang til trygg abort og andre tjenester relatert til seksuell og reproduktiv helse og rettigheter**. I tillegg har 83 256 personer fått kunnskap om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter gjennom informasjonskampanjer.
- **Hindret et tilbakeslag i Grunnlovsdomstolen i Colombia**, der konservative krefter ville reversere dagens retningslinjer, som sier at abort kan gjennomføres i tre tilfeller: ved å redde mors liv, når fosteret ikke er levedyktig eller når svangerskapet er et resultat av voldtekt. Samtidig ble en viktig sak om full avkriminalisering av abort satt på dagsorden i den samme domstolen.
- **Totalt har 155 kvinner og jenter utsatt for vold under pandemien og 75 kvinner og jenter utsatt for seksuell vold og tvungen graviditet fått tilgang til helsetjenester og rettshjelp**. I tillegg ble det vedtatt at kvinner og jenter utsatt for seksuell vold i Colombia får en helhetlig oppfølging og kompensasjon av staten for overgrep.
- I Etiopia har våre partnere gjennom påvirkningsarbeid vært med på å skape **nasjonale endringer** innenfor menstruasjonshelse og tilgang til sanitetsbind for kvinner og jenter, bl.a. i fengsel.
- **I Kenya fikk 887 sårbare kvinner og jenter utdelt «dignity kits»** i Migori-området hvor FOKUS og PAWAs partnerorganisasjon MICONTRAP jobber, en pakke som inneholder sanitetsbind, såpe, undertøy og andre gjenstander som bidrar til å ivareta deres seksuelle og reproduktive helse. Dette gjorde også at MICONTRAP klarte å nå ut til somalibefolkningen i Migori som har svært høy forekomst av kjønnslemlestelse og som nå vil innlemmes i programmet.
- **Til sammen har 700 offentlig ansatte i Tanzania fått opplæring i hvordan man kan stoppe vold mot kvinner og jenter og forebygge ungdomsgraviditeter**. Dette har skjedd som ledd i gjennomføringen av en handlingsplan mot vold som ble vedtatt etter at distriktslederen hadde deltatt på ulike SASA!-kurs i regi av FOKUS' partnerorganisasjon Kivulini.

Kvinneres økonomiske rettigheter og deltakelse

Mål for strategiperioden: Kvinneres økonomiske rettigheter og deltakelse beskyttes i lovverk, arbeidsliv og i næringsetableringer.

Dette oppnådde FOKUS i 2020

- **Støttet 691 kvinner og jenter i Uganda og 481 i Etiopia med livsnødvendige tiltak som mat og kontanter**, slik at kvinnene kunne fortsette med sine bedrifter og livnære seg og sin familie under pandemien. Alle regionene i Etiopia unntatt Tigray-provinsen, pga konflikten i landet, fikk sikret internet tilgang til kvinnene WHAE, som er Norske Kvinneres Sanitetsforenings søsterorganisasjon i Etiopia, støtter. Dette sikrer dem tilgang til informasjon og kurs, da de færreste eier egen mobil.
- **I Etiopia økte inntektene til 153 kvinner med minst 25%**, noe som resulterte i at de i enda større grad har blitt selvforsørgende og fått økt selvbestemmelsesrett.
- **325 kvinner fikk tjenester relatert til deres økonomiske rettigheter og deltakelse**, med kursing i produktivitet, salg og markedsføring.
- I Uganda ble vår partner FIDA invitert av myndighetene til å bidra i nasjonale retningslinjer på spare og lånegrupper, som slet under pandemien, for å **sikre at marginaliserte kvinner også ble inkludert. Arbeidet inkluderte også kvinner med nedsatt funksjonsevne.**
- **Startet opp 46 nye bedrifter eid av kvinner**, og gitt 14 kvinner hjelp til dokumentasjon på at de eier sitt eget landbruksområde. Påvirkningsarbeid for å sikre kvinnetrevne bedrifter godkjenning av Ministry of Trade Industry i Uganda, noe som gjør det mulig å ha egne bankkonto og utvide bedriften. 2288 kvinner har også fått styrket sine ferdigheter om hvordan drive en bedrift effektivt.

SheDil Et verktøy for å fremme kvinners rettigheter i næringslivet

FOKUS lanserte i 2020 SheDil. SheDil er et digitalt verktøy for å integrere kjønnsdimensjonen i næringslivets arbeid med å ivareta menneskerettighetene til de som påvirkes av næringsvirksomheten, direkte eller indirekte. I SheDil ledes brukeren gjennom de viktigste elementene for å forstå hvordan risiko for og konsekvenser av brudd på menneskerettighetene påvirker kvinner fordi de er kvinner. SheDil bygger videre på de sentrale anbefalingene og retningslinjene fra FN og OECD for ansvarlig næringsvirksomhet, og støtter direkte opp under bærekraftsmålene for likestilling mellom kjønnene (nr 5) og anstendig arbeid for alle (nr 8). SheDil er utviklet i samarbeid mellom norske myndigheter, næringsliv og sivil samfunn, og dermed også en konkretisering av bærekraftsmål nr 17; samarbeid for å nå målene.

Kvinner i konflikt og kriser

Mål for strategiperioden: Kvinner blir tatt større hensyn til i alle faser av konflikt og kriser.

Dette oppnådde FOKUS i 2020

- **774 kvinner utsatt for vold og væpnet konflikt fikk rettshjelp**, psykososial og/eller medisinsk oppfølging i Colombia. I tillegg støttet FOKUS livsnødvendige tiltak for 1573 kvinner for å motvirke konsekvensene av pandemien.
- **88 kommunikasjonsprodukter ble laget**, 1709 kvinner fikk utvidet kunnskap om kvinner, fred og sikkerhet og 18 kampanjer om kvinner, fred og sikkerhet ble gjennomført i Colombia og Sør-Sudan.
- **Partnerne har gitt 377 kvinner og jenter opplæring i politisk påvirkningsarbeid**. I Sør-Sudan har det ført til at kvinner, som sitter i fengsel, også inkluderes i implementeringen av Resolusjon 1325 i landet.
- I Colombia har partnerne fått gjennomslag for flere av sine forslag i nasjonale og lokale planer. Vår partner i Sør-Sudan har **bidratt med innspill på implementeringen av fredsavtalen** og i arbeidet med landets handlingsplan for UNSCR 1325.

FOKUS:
**EN FAGLIG STERK
& BÆREKRAFTIG
ORGANISASJON.**

Mål for strategiperioden: FOKUS er en bærekraftig medlemsorganisasjon med et sterkt engasjement blant sine medlemmer og en robust økonomi.

Mål for 2020: Økt FOKUS-involvering av og aktivitet i medlemsorganisasjonene

Indikatorer for måloppnåelse:

- Medlemsorganisasjonene er invitert til å delta i planlegging og gjennomføring av kampanjer, møter, arrangementer og produksjon av informasjonsmateriell. Først og fremst gjelder dette 16 dagers kampanjen mot vold mot kvinner og FOKUS 25-årsjubileum.
- Flere organisasjoner har fått stipender og støtte til aktivitet, herunder deltakelse på FNs Kvinnekommisjonsmøte og informasjonsaktiviteter.
- Det er avholdt kurs og kompetansehevingstiltak for medlemsorganisasjonene.
- Muligheter for å utvide medlemsorganisasjonenes del av rammeavtalen for programstøtte til sivil samfunn er vurdert.

Dette oppnådde FOKUS i 2020:

FOKUS har i 2020 jobbet for på ulike måter å engasjere medlemsorganisasjonene under Covid-19. Pandemien la føringer på gjennomføring av planlagte tiltak samt noen begrensninger. Flere kurs og seminar som var planlagt ble gjennomført som webinarer. Det førte til høye tall for deltakelse fra medlemsorganisasjonene.

Det er utarbeidet en egen handlingsplan for involvering av medlemsorganisasjonene. Styret har fått jevnlig rapport på status for oppfølging.

Tiltak rettet direkte mot medlemsorganisasjonene i 2020:

- Nedsatt arbeidsgruppe med 14 representanter fra forskjellige organisasjoner som planla og gjennomførte 16-dagers kampanjen mot vold mot kvinner. Tema var «vold mot kvinner, partnervold og partner drap globalt – i lys av koronapandemien»
- Markert FOKUS 25-års jubileum på sosiale medier. På grunn av pandemien lot det seg dessverre ikke å gjennomføre en stor jubileumsfeiring, Jubileet vil derimot bli markert på ulike måter også i 2021.
- Utlysning av stipender til FNs Kvinnekommisjons møte, og tilrettelegging for deltakerne, samt inkludering og informasjon til alle medlemsorganisasjoner som ønsket dette. Dette var tilrettelagt, alt forarbeid var gjort, men pga. pandemien måtte alle reiseplaner avlyses og FNs Kvinnekomisjon ble gjennomført i svært redusert form. Kun representanter for FNs medlemslands FN-delegasjoner deltok i den grad det var mulig.
- Nedsatt arbeidsgruppe på Beijing +25 og fått tilsagn om midler til stipend til deltakelse regionalmøte Beijing +25 i Paris. Møtet ble utsatt til 2021.
- Utlysning av informasjonsmidler til organisasjonene. Det var mulig å søke til tiltak som øker og synliggjør kvinneorganisasjonenes engasjement i internasjonale kvinnespørsmål. Tre organisasjoner fikk innvilget støtte. Flere organisasjoner valgte å ikke søke midler pga. vanskeligheter med å gjennomføre arrangement.
- Kompetansegruppe bestående av representanter for flere av medlemsorganisasjonene, hadde i 2020 jevnlige møter og gjennomføre et eget webinar om skadelige skikker knyttet til 16-dagers kampanjen. Gruppen bidro med innspill til en evaluering av SRHR programmet i Guatemala og Colombia.
- Det ble arrangert webkurs for FOKUS medlemsorganisasjoner med tema kronikkskriving, lobbyarbeid og innsalg media. Kursene hadde en rekkevidde på 128 deltakere.
- Møter, debatter og foredrag hvor FOKUS har vært invitert til å holde innlegg.
- Gjennomført forvaltningskurs for medlemsorganisasjonene.

FNs Kvinnekommissjon

FOKUS ble tildelt midler fra Kulturdepartementet til tre reisestipend til representanter fra medlemsorganisasjonene i Norge for deltakelse på FNs Kvinnekommissjonsmøte i 2020.

Tema for kommisjonens møte i 2020:

“Review and appraisal of the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action and the outcomes of the 23rd special session of the General Assembly. The review will include an assessment of current challenges that affect the implementation of the Platform for Action and the achievement of gender equality and the empowerment of women and its contribution towards the full realization of the 2030 Agenda for Sustainable Development.”

Ved valg av hvilke organisasjoner som skulle få stipend ble det lagt vekt på kunnskap og kompetanse og hvordan arbeidet med Beijing +25 skulle deles med medlemsorganisasjonens øvrige medlemmer i ettertid og hvordan medlemsorganisasjonen ville inkludere og

å implementere dette i sitt videre arbeid. Det ble spesielt oppfordret til at yngre skulle søke.

Få dager før avreise til New York, avgrenset FN deltakelse til kun representanter for ulike lands FN-delegasjoner. Pandemien stengte all aktivitet i New York. Reiser og hotell måtte kanselleres.

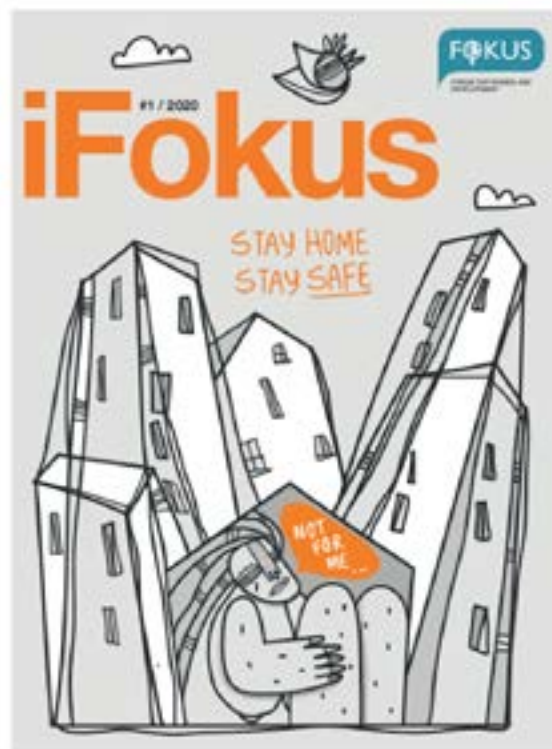
Fordi det i 2020 ikke skulle forhandles om et sluttokument, men vedtas en politisk erklæring første dagen av kommisjonens møte, valgte FOKUS å ikke ha et innspillmøte. Det ble arrangert et møte mellom sivilt samfunn og Lopa Banerjee, sjef for UN Womens arbeid og samarbeid med sivilt samfunn. Møtet ble arrangert i Oslo og i etterkant ble det sendt innspill til den politiske erklæringen.

Alt forberedende arbeid til CSW var før kanselleringen kom, gjennomført som planlagt og alle offisielle dokumenter og annen informasjon ble sendt til sørpartnere og til de norske som skulle delta.

iFOKUS

Magasinet iFokus kom i 2020 ut med et spesialnummer som synliggjør kjønnsperspektivene på Covid-19 og hvordan pandemien spesielt rammer kvinner og jenter.

Magasinet ble trykket opp i et større opplag enn vanlig og ble sendt bredt ut. Flere av artiklene har blitt publisert på FOKUS' hjemmeside og via Facebook gjennom året.

Økt faglig og politisk gjennomslag

- Flere følgere på sosiale medier
- Nettsiden www.fokuskvinner.no jevnlig oppdatert
- Flere oppslag i media på prioriterte områder
- Flere argumentasjonsark og notater delt med medlemsorganisasjoner, beslutningstaker og andre interesserte
- Flere innspill til myndigheter og beslutningstakere er utviklet og sendt i samarbeid med medlemsorganisasjonene
- FOKUS har vært aktiv i nettverk og forum på prioriterte tematiske områder (SRHR-nettverket, Forum 1325, Colombia-forum med flere)

Dette oppnådde FOKUS i 2020:

Flere har fått tilgang på informasjon om internasjonale kvinnespørsmål på FOKUS' egne plattformer (sosiale medier, nettsider, iFokus). Det har vært lagt spesielt vekt på å informere om Covid-19 og hvordan den rammer spesielt kvinner og jenter. Antall følgere på sosiale medier økte fra 10.058 i 2019 til 11.582 i 2020.

Kompetansemiljøer har fått informasjon om og tilgang til FOKUS' i form av digitale møter og seminarer.

Økt aktivitet og oppslutning om FOKUS-drevne kampanjer.

Økning av antall brukere av nettsiden til FOKUS. I 2020 var det 65.304 unike brukere. Dette er en økning på 20.000 i forhold til 2019. FOKUS opprettet egen nettside om Covid-19 og en knyttet til 16-dagers kampanjen. Det har vært med på å øke antall unike brukere. FOKUS hadde 11 redaksjonelle oppslag og innsalg i media og fire egenproduserte tekster som ble publisert.

FOKUS bidro med 11 innspill til Storting og regjering, seks høringsinnspill, fire innspill til politiske partier og fem medieutspill rettet mot norske myndigheter.

FOKUS har i perioden inngått samarbeidet med flere aktører både fra medlemsorganisasjonene og eksterne. I 2020 ble det inngått samarbeid i forbindelse med 1325 jubileet, FN dagen, 16- dagers kampanjen mot vold mot kvinner, den nasjonale likestillingskonferansen, hvor FOKUS hadde ansvar for den internasjonale delen og lansering av #SheDil. I tillegg har FOKUS deltatt i en arbeidsgruppe nedsatt av Utenriksdepartementet med ansvar for en kampanje rettet mot bærekraftsmål 5, likestilling, som ble lansert i begynnelsen av 2021.

Erfaringene fra disse samarbeidene er udelt positive, og noe FOKUS ønsker å fortsette med.

16-dagerskampanjen.

Det ble tidlig høst nedsatt en egen arbeidsgruppe som utarbeidet plan for og gjennomføring av 16-dagers kampanjen mot vold mot kvinner. Arbeidsgruppen bestod av representanter fra 14 forskjellige medlemsorganisasjoner i FOKUS, i tillegg til LO og Changemaker. Tema for kampanjen var «Økt debatt, engasjement og handling i Norge om vold mot kvinner, partnervold og partnerdrap globalt – i lys av koronapandemien».

16-dagers kampanjen ble mer vellykket enn noen gang og hadde en rekkevidde på 228 182. Målet var 30 000. Dette ble oppnådd ved opprettelse av ny nettside, produsere historier fra flere land hvor enkeltkvinner fortalte sine historier, bruk av videoer og lyssetting av 9 kjente bygninger 25.11. Det ble i tillegg gjennomført en plakataksjon rundt i landet og det ble utarbeidet krav til myndighetene. Innleggene ble publisert på Facebook og Instagram i tillegg til nettsidene. Disse ble også delt videre av samarbeidsorganisasjonene, noe som gjorde at vi nådde bredt ut.

Mai Med Mening.

Det ble i mai gjennomført en kampanje på sosiale medier som het #Maimedmening. Målet var å vise resultatene av FOKUS sitt arbeid, i tillegg til å vise hvordan kvinner rammes spesielt under pandemien. Det var i tillegg et mål å få flere månedlige givere.

Kampanjen ble gjennomført ved bruk av FOKUS' egne plattformer (Instagram og Facebook). FOKUS fikk noen flere månedlige givere, men hadde ikke den effekten som vi hadde håpet på fordi det på det tidspunktet i fjor var veldig mange organisasjoner som også hadde kampanjer i forbindelse med pandemien.

Økte inntekter til egenandel

Indikatorer for måloppnåelse:

- Egenandel for rammeavtalen med Norad er sikret for 2020 og plan for videreføring av programmet for freds- og forsoningsarbeid etter at egenandel påløper, er lagt. Mulighetene for samfinansiering med andre donorer som egenandel er sondert og konkludert.
- Private givere har fått jevnlig oppdatert informasjon om hva de bidrar til.
- Søknader til internasjonale og nasjonale fond og andre donorer er sendt.

Dette oppnådde FOKUS i 2020:

En av hovedprioriteringene for FOKUS er å sikre egenandelen fremover og det jobbes kontinuerlig med dette.

I 2020 har det vært jobbet mye med å skaffe nye donorer og økonomiske samarbeidspartnere, og det er sikret 3-årige samarbeidsavtaler med Juristforbundet og Fagforbundet på henholdsvis NOK 180 000 og NOK 250 000 årlig i 2020-2022. I tillegg ble det inngått avtale med Grieg Foundation om støtte på NOK 500.000 i 2019 og i 2020 med intensjon om videre støtte.

Grunnet store utfordringer knyttet til den globale pandemien ga regjeringen i 2020 sivilsamfunnsorganisasjonene, som har programmidler og rammeavtale med Norad knyttet til sivil samfunnsbevilgningen, fritak for egenandel i 2020.

Innsamlingskampanjer på Facebook viser seg å gi gode resultater. Dessverre lykkes det ikke å få så mange nye månedlige givere i 2020 som ønsket. Giverne har fått jevnlig informasjon fra FOKUS om resultater av bidragene de gir. Antall månedlige givere gikk noe ned.

Etter mye pådriverarbeid lykkes det FOKUS å få fritak på egenandel til Program 1325 Kvinner, Fred og Sikkerhet for 2019 og 2020.

FOKUS har også en årlig avtale med Kulturdepartementet til arbeid rettet mot FNs Kvinnekommisjon, oppfølging av CEDAW komiteen og Beijing +25.

FOKUS søkte midler i samarbeid med Oxfam og FIDA i Uganda, knyttet til utlysning av midler fra Norad på program om tiltak for å bekjempe moderne slaveri. Søknaden nådde ikke opp og hadde sterk konkurranse fra mange andre søkere.

FOKUS: en god arbeidsplass

- Økt trivsel, mestring og utviklingsmuligheter for FOKUS' ansatte
- God resultatoppnåelse på avtaler
- God dialog med medlemsorganisasjoner og avklarte forventninger
- Bedre integrering av ansatte på Colombia-kontoret i FOKUS' virksomhet

Dette oppnådde FOKUS i 2020:

FOKUS arbeidsmiljøutvalg har jevnlig møter. Utvalget består av daglig leder, tillitsvalgt og verneombud.

2020 ble et utfordrende år for de ansatte med hjemmekontor fra tidlig mars. FOKUS har lagt til rette for at dette skulle kunne gjennomføres på en god måte og med verktøy som gjorde det lettere å takle den nye arbeidssituasjonen under Covid-19 rammet inn av de til enhver tid gjeldene smitteverntiltak.

Det har vært gode resultatoppnåelser på avtaler til tross for pandemien.

Pandemien rammet også FOKUS kontor i Colombia og ansatte har også der hatt hjemmekontor. Det jobbes videre med en god integrering av de ansatte i Colombia i FOKUS sin virksomhet. I 2020 ble det nedlagt et stort arbeid for å se hvordan programmene i Colombia og FOKUS ansatte kunne fortsette under pandemien.

Styrets beretning for 2020:

Virksomhetens art og hvor den drives

FOKUS' formål:

FOKUS skal være et medlemsbasert kompetanse- og ressurscenter. Gjennom pådriverarbeid og utviklingssamarbeid skal organisasjonen styrke det internasjonale engasjementet og innsatsen for kvinners menneskerettigheter og samfunnsdeltakelse.

FOKUS er lokalisert i Oslo kommune.

Redegjørelse om fortsatt drift

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen er til stede for 2021. Egenkapitalen til FOKUS ble sterkt minsket i 2019 og dette gjør at FOKUS må bygge opp egenkapitalen igjen de neste årene.

FOKUS inngikk i 2019 en ny rammeavtale med Norad som sikrer drift i fire år fremover. I tillegg hadde FOKUS en rammeavtale på informasjon ut 2020. Det ble i 2020 søkt om en ny 5-årig avtale informasjonsmidler som nå er godkjent og fem-årig avtale med Norad er inngått fra 2021.

FOKUS har i tillegg til Norad, mottatt midler fra Grieg Foundation, Fagforbundet og Norges Juristforbund til program i Afrika og Latin-Amerika. I tillegg er det mottatt midler fra Kulturdepartementet til arbeidet med FNs Kvinnekommissjon og Beijing +25.

FOKUS har nå fått fritak for egenandel på 9 millioner i 2019 og 2020 på Program 1325. Det er imidlertid egenandelskrav på resterende midler fra Norad bortsett fra drift sekretariatet. På grunn av situasjonen med Covid-19 fikk imidlertid FOKUS fritak på hele egenandelen i 2020.

Det ble i 2020 søkt om refusjon av momskompensasjon og dette ble innvilget med kr. 633.000 som overføres egenkapitalen til FOKUS.

FOKUS har i 2020 økt den frie egenkapitalen med kr. 645 421. Egenkapitalen er ved utgangen av 2020 økt til kr. 3 292 538, hvorav 1 371 536 er formålskapital med interne og eksterne restriksjoner og kr 1 921 002 er fri egenkapital.

Redegjørelse om likestilling og arbeidsmiljø

FOKUS visjon er et samfunn basert på likestilling og likeverd, der kvinners menneskerettigheter respekteres og beskyttes, og alle kan delta på lik linje uavhengig av kjønn. FOKUS er den eneste organisasjonen i Norge som utelukkende arbeider internasjonalt for kvinners rettigheter og likestilling i samarbeid med kvinneorganisasjoner.

Målgruppe er kvinner og jenter som ikke får realisert sine rettigheter og muligheter på grunn av diskriminering, undertrykking og fattigdom.

FOKUS diskriminerer ikke på bakgrunn av kjønn, sosial status, alder, seksuell orientering, funksjonsevne, ekteskapeleg status, politisk, etnisk og/eller religiøs tilhørighet.

I henhold til gjeldende lover og forskrifter fører FOKUS oversikt over sykefravær. I 2020 har sykefraværet vært 180 (8,18 %) dager totalt for 7 stillinger. Det har vært 5 korttid og to langtidssykemeldt.

En arbeidsmiljøundersøkelse ble gjennomført i januar 2020. Styret holdes oppdatert om arbeidsmiljøet ved jevnlige rapporter fra sekretariatets arbeidsmiljøutvalg.

2020 ble sterkt preget av pandemien og det den medførte av omstilling for arbeidssituasjonen med hjemmekontor og møter på Teams og Zoom. Styret er av den oppfatning at det er lagt godt til rette for arbeidssituasjonen i sekretariatet under pandemien og vist stor fleksibilitet for de ansatte.

For øvrig har FOKUS ikke hatt ulykker eller skader.

Forhold som kan påvirke det ytre miljø

Styret kjenner ikke til forhold ved virksomheten, som har betydelig forurensende effekt på det ytre miljø. Det er derfor heller ikke iverksatt spesielle tiltak for å forhindre eller redusere negative miljøvirkninger.

Antikorrupsjonsarbeid

FOKUS har utarbeidet en håndbok i antikorrupsjonsarbeid. Denne trenger imidlertid en oppdatering og det ble i 2020 utarbeidet en egen strategi for arbeidet med antikorrupsjon som ble vedtatt av styret i oktober 2020. Verktøy for antikorrupsjonsarbeidet er nå under utarbeidelse og vil bli styrebehandlet høsten 2021. Strategi og verktøy er på engelsk, men vil i tillegg bli oversatt til spansk. FOKUS har i tillegg etiske retningslinjer som alle ansatte har signert. Denne er oversatt til engelsk og er distribuert til partnere i forbindelse med kontraktsinngåelse. Alle som skal på reise for FOKUS sine midler eller konsulenter som inngår kontrakt med FOKUS, må underskrive på de etiske retningslinjene (Code of Conduct).

FOKUS har ansatt en egen controller i 50% stilling.

Pga reiserestriksjoner i forbindelse med pandemien, har det vært vanskelig for sekretariatet å reise ut og besøke partnere og gjennomføre kontroll. Det har derfor i 2020 vært hyret inn lokale konsulenter som har gjennomført programgjennomganger.

Det er også gjennomført antikorrupsjonsseminarer med partnere på Zoom.

Varslingssaker

Ved en økonomisk kontroll av en partner i Tanzania i 2019 ble det avdekket at partneren hadde uforsvarlig økonomistyring. Norad ble varslet om funnene, og det ble opprettet et forhåndsvarsel, som vil si at saken er i en undersøkingsfase og at midlene til dette prosjektet er fryst inntil videre. Det er så langt ikke oppdaget tilfeller av korrupsjon. KPMG har gjennomført en spesialrevisjon av partneren. Saken forventes avsluttet i 2021.

Redegjørelse om årsregnskapet

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter en rettvise oversikt over utviklingen og resultatet av virksomheten, samt stillingen ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet ekstraordinære forhold som har påvirket årets resultat. Det har heller ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning for bedømmelsen av FOKUS årsregnskap.

Redegjørelse om den fremtidige utviklingen

FOKUS har rammeavtale med Norad som sikrer drift til og med 2022. I tillegg har FOKUS rammeavtale på informasjon ut 2025. Alle prosjekter er nå lagt inn som program i virksomheten og sekretariatet har direkte drevne program i tillegg til de som går via medlemsorganisasjonene. Til de direkte drevne programmene må FOKUS selv bidra med 10 % egenandel som det jobbes med å skaffe midler til. Arbeidet med dette er en av hovedprioriteringene i FOKUS. Til medlemsdrevne program har organisasjonene selv ansvar for egenandelen på 10 %.

COVID-19 pandemien har fått store konsekvenser for FOKUS' programarbeid og partnere. FOKUS har derfor gjennomført en analyse av hvordan COVID-19 påvirker programarbeidet og det er utarbeidet retningslinjer for tiltak i tråd med COVID-19.

Styret anbefaler fortsatt drift.

Resultatdisponering

Aktivitetsresultatet for 2020 på 1 764 428,60 er disponert på følgende måte:

Økning av egenkapital med eksterne restriksjoner	930 000,00
Økning av egenkapital med interne restriksjoner	189 007,16
Økning i fri egenkapital	645 421,44
Sum disponering	1 764 428,60

Oslo, den 23. juni 2021

Anne-Mette Øvrum
Styreleder

Tone Brekke

Karin Hovde

Fatima Ali Madar

Grete Herlofson

Mari Elin Øksendal

Borghild Berge
(ansattes representant)

Gro Lindstad
daglig leder

Foto: Abubaker Lubowa

FOKUS sine medlemmer 2020:

1. Afghanistankomiteen i Norges Kvinneutvalg
2. Ammehjelpen
3. Arbeiderpartiets Kvinnenettverk
4. Bibi Amka
5. Den Norske Jordmorforening
6. Eritreisk Kvinneforening
7. Fagforbundet
8. Fellesrådet for Afrikas Kvinneutvalg
9. Fellesorganisasjonen for barnevernpedagoger, sosionomer og vernepleiere (FO)
10. FRI
11. Høyres Kvinneforum
12. Inner Wheel Norge
13. International Association of Women in Radio and Television (IAWRT), norsk avdeling
14. Internasjonal Kvinneliga for Fred og Frihet
15. Kvinner i Skogbruket
16. JURK, Juridisk Rådgivning for Kvinner
17. Karaama (tidl. LIM Voice)
18. KFUK-Utvalget
19. Kirkerådet, utvalg for kjønn og likestilling
20. Krisesentersekretariatet
21. Kristelig Folkepartis Kvinner
22. Kurdish Women's Rights
23. Kvinnefronten i Norge
24. Kvinnevisjon
25. KUN – Senter for kunnskap og likestilling
26. Latin-Amerikagruppene i Norges kvinneutvalg
27. Magdalena Norway
28. MiRA Ressurscenter for flyktninge- og innvandrerkvinner
29. Norges Bygdekvinnelag
30. Norges Kvinne- og Familieforbund
31. Norges Venstrekvinnelag
32. Norgesunionen av Soroptimist International
33. Norsk Bonde- og Småbrukarlags Kvinneutvalg
34. Norsk Kvinnelig Teologforening
35. Norsk Kvinnesaksforening
36. Norsk Sykepleierforbund
37. Norske Kvinners Sanitetsforening
38. Pan-African Women's Association (PAWA)
39. RadiOrakel
40. Raudts kvinneutvalg
41. SAIHs Kvinne- og likestillingsutvalg
42. Senterkvinnene
43. Sex og Politikk
44. Somaliske Kvinners Solidaritetsforening
45. SVs Kvinnepolitiske Utvalg
46. Utviklingsfondets kvinneutvalg
47. UPLIFTS Kvinneutvalg
48. Zonta International

FOKUS styre 2020:

Styreleder:	Sylvi Graham, Høyres Kvinneforum
Styremedlemmer:	Grete Herlofson Roland, Norske Kvinners Sanitetsforening Tone Brekke, Norsk Kvinnesaksforening Karin Hovde, Kvinner i Skogbruket Fatima Ali Madar, Somaliland Women Solidarity Mari Elin Øksendahl, Norgesunionen av Soroptimister Borghild Berge (ansattes representant)
Varamedlemmer:	1. Kristin Hetle, Norsk Kvinnesaksforening 2. Anne Green Nilsen, Fagforbundet 3. Randi Elisabeth Dalhaug, Zonta International

FOKUS har et sekretariat som ledes av daglig leder Gro Lindstad.

Takk for alle bidrag!

FOKUS vil gjerne benytte anledningen til å takke alle månedlige givere og alle som har bidratt med enkeltbeløp.

Vi vil også takke Grieg Foundation, Fagforbundet, Juristforbundet, Norad, Utenriksdepartementet og Kulturdepartementet for støtte.

Gjennom bidraget deres har dere vært med på å støtte FOKUS og våre partners viktige arbeid for kvinners og jenters rettigheter internasjonalt.

Takk også til alle våre samarbeidspartnere.

Tusen takk!

FOKUS – Forum for Kvinner og Utviklingsspørsmål
Storgata 11
0155 Oslo

E-post: fokus@fokuskvinner.no
Nettside: www.fokuskvinner.no
Sosiale medier: [@fokuskvinner](https://www.instagram.com/fokuskvinner)